

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně **A. H.**, bytem proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem v Brně, Masarykova 31, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové 8. 11. 2013, č. j. 31 Af 58/2013 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové (dále „krajský soud“), kterým bylo zastaveno řízení o žalobě podané proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2013, č. j. 15001/13/5000 - 14502-706053 z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

V kasační stížnosti stěžovatelka obecně vyjadřuje nesouhlas s vydaným usnesením, namítá, že se soud nezabýval skutkovým stavem věci; stěžovatelka má za to, že žaloba byla podána včas a řádně a že bylo soudu objektivně prokázáno její osvobození od soudních poplatků.

Nejvyšší správní soud předesílá, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatelky advokátem (ust. § 105 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel přitom z faktu, že osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele. Nesplnění podmínek pro

osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost z důvodu nezaplacení soudních poplatků, přitom stěžovatelka sama má za to, že takové důvody zde „objektivně existují“, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, resp. setrvání na těchto podmínkách, vzhledem ke specifické povaze napadeného usnesení, by vedlo k popření cíle, který účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz).

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatelka současně s podáním žaloby nesplnila poplatkovou povinnost, byla proto usnesením krajského soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 31 Af 58/2013 - 13 vyzvána k tomu, aby uhradila soudní poplatek za žalobu a dále poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku; současně byla upozorněna na to, že řízení bude zastaveno, pokud ve stanovené lhůtě nebude poplatková povinnost splněna; rovněž tak se jí dostalo poučení o možnosti podat návrh na osvobození od soudního poplatku, má-li stěžovatelka za to, že u ní existují důvody pro osvobození od soudního poplatku.

Písemnost byla stěžovatelce doručována do vlastních rukou na jí uvedenou adresu nám. M. 219, S.; z příložené doručky je zjevné, že stěžovatelka nebyla zastižena, proto jí byla dne 14. 10. 2013 zanechána výzva s informací o uložení písemnosti; protože v úložní době nebyla písemnost vyzvednuta, byla dne 25. 10. 2013 vhozena stěžovatelce do schránky.

Podle ust. § 49 odst. 4 o. s. ř. (*per* ust. § 42 odst. 5 s. ř. s). Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.

Stěžovatelka ve stanovené lhůtě ani později do dne vydání usnesení krajského soudu o zastavení řízení soudní poplatky neuhradila, ani nepožádala o osvobození od soudních poplatků; krajský soud proto řízení podle ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích dne 8. 11. 2013 zastavil. Usnesení nabylo právní moci dne 22. 11. 2013.

Stěžovatelka podala dne 11. 11. 2013 u krajského soudu podání, v němž konstatuje, že nesouhlasí s tím, aby soud rozhodl bez jednání, současně navrhla, aby jí soud přiznal osvobození od soudních poplatků a k ochraně jejích práv jí ustanovil zástupce z řad advokátů, přitom odkázala na údaje uvedené ve formuláři, který soudu zaslala k jiným zde vedeným věcem, majetkové poměry stěžovatelky jsou tedy soudu známy z jeho úřední povinnosti.

pokračování

Podle ust. § 9 odst. zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci. V daném případě však tak stěžovatelka neučinila. Z výše uvedené dikce zákona nevyplývá oprávnění soudu zrušit usnesení o zastavení řízení z jiného důvodu. Pokud stěžovatelka měla za to, že je třeba k ochraně jejích práv ustanovit zástupce, resp. jsou u ní důvody pro osvobození od soudního poplatku, měla a mohla tak nepochybně učinit již současně s podanou žalobou, kdykoliv ve lhůtě stanovené jí pro uhrazení soudních poplatků; ostatně o tom byla též náležitě poučena. Stěžovatelka si písemnost obsahující výzvu k uhrazení poplatků vč. poučení totiž vyzvedla, resp. tak reálně učinit mohla do dne 25. 10. 2013, kdy jí byla písemnost vhozena do poštovní schránky; mohla tedy o osvobození požádat i po uplynutí stanovené lhůty, a to ještě kdykoli poté, a to až do doby vydání usnesení o zastavení řízení, tj. do 8. 11. 2013. je třeba podotknout, že není zcela jisté povinností soudu vyhledávat ex offo skutečnosti, které by měly a mohly svědčit pro osvobození stěžovatelky od soudních poplatků; tato iniciativa je výlučně na tom, kdo o takové dobrodiní zákona žádá.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud postupoval zcela v souladu s ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s ust. § 47 písm. c) s. ř. s., pokud řízení o žalobě zastavil.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti zdejší soud rozhodoval podle ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci úspěšná, nepřísluší jí proto náhrada nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v tomto řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. dubna 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu